

XXIII Premis Nacionals Joan Coromines

written by Redacció Unilateral | 12 de novembre de 2025

Aquest 2025, els Premis Nacionals Joan Coromines faran un **homenatge a la promoció i militància per la llengua de quatre persones i una entitat**. Diumenge 16 de novembre, a les 11 hores, tindrà lloc la gala de lliurament de premis, que se celebrarà des de la Biblioteca Antoni Comas de Mataró. Carles Castellanos, la Fundació Reeixida, Gerard Furest, Rosa Montero (guardó local) i Montserrat Úbeda (a títol pòstum), seran els guardonats en la vint-i-tresena edició d'aquests premis que cada any fan un reconeixement a trajectòries de vida i projectes que giren entorn de la normalització de la llengua, la cultura i la nació catalanes.

Així, la primera persona a recollir el guardó serà **Carles Castellanos i Llorenç**, qui des de ben jove s'ha implicat en la defensa de la llengua i la identitat catalanes, combinant activisme polític, docència, recerca i producció intel·lectual. Militant històric de l'independentisme català, ha estat detingut i empresonat diverses vegades, especialment durant la Transició i l'Operació Garzón, el 1992, període durant el qual va viure la clandestinitat, l'exili i la tortura.

En segon lloc, s'entregarà un guardó a la **Fundació Reeixida**, creada el 2003 amb la finalitat de preservar i difondre la memòria nacional catalana, especialment la vinculada a la lluita per la llibertat des del segle XVIII fins avui. La seva missió és la d'impulsar una revolució cultural que reforci l'autoestima col·lectiva, la consciència nacional i la continuïtat històrica de l'independentisme. Tot plegat, mitjançant projectes com l'Arxiu de la Memòria Nacional catalana i *Les Rutes de la Llibertat*.

El filòleg, professor, sindicalista i activista lingüístic **Gerard Furest i Dalmau** serà la tercera persona premiada. Ell és una de les veus més destacades en defensa de la llengua, conegut pel seu estil combatiu i crític. Ha denunciat diverses vegades la pèrdua de presència del català en àmbits com l'educació, els mitjans i l'administració. Mitjançant el llibre *Decàleg irreverent per a la defensa del català*, publicat l'any 2021, alerta del perill de convertir el català en una llengua oficial residual. Per fer-hi front, convida a mantenir viva la llengua dia a dia, amb actitud decidida i autoestima.

D'altra banda, en clau local, però també de país, també s'entregarà un guardó a la mataronina **Rosa Montero i Verdalet**, persona que s'ha dedicat professionalment a l'ensenyament. Al llarg de la seva carrera ha treballat per a la normalització del català en el món docent. Ha estat en diferents escoles i ha participat en diferents projectes d'assessorament i elaboració de materials per al Servei d'Ensenyament del Català. Per exemple, va ajudar a implementar l'ensenyament de l'alguerès a l'escola La Costura, l'any 2004, centre que va impulsar la primera línia moderna de docència en català a l'Alguer.

Ja per acabar, a títol pòstum, s'entregarà una placa commemorativa a **Montserrat Úbeda i Pla**, llibretera i activista cultural, que ens ha deixat l'abril d'enguany després d'una llarga malaltia. Ànima de la Llibreria Ona, va mantenir durant tota la seva vida un esperit d'amor a la cultura del nostre país, un gran respecte pels llibres i una ferma dignitat en defensa de la llengua catalana. És per tots aquests motius que li retrem un homenatge.

Els Premis Nacionals Joan Coromines és un esdeveniment impulsat des de l'any 2002 per la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL). S'organitza anualment **en record a la trajectòria del gran filòleg i lingüista Joan Coromines**. Enguany, aquesta vint-i-tresena edició ha estat organitzada

amb el **suport del nucli de la CAL de Mataró**. L'acte comptarà amb l'assistència i el parlament del conseller de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, **Francesc Xavier Vila**, i la benvinguda de l'alcalde de Mataró, **David Bote**.